

ŠIAULIŲ MIESTO KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių (toliau — Taisyklės) tikslas — Šiaulių miesto savivaldybės (toliau — Savivaldybė) teritorijoje įdiegti atliekų tvarkymo sistemą, kuri užtikrintų saugų atliekų tvarkymą ir nekeltų pavojaus žmonių sveikatai, tenkintų visuomenės poreikius bei nepažeistų gamtą tausojančios subalansuotos raidos principo.

2. Taisyklės nustato Savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos organizavimo reikalavimus Savivaldybės teritorijoje susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, atliekų turėtojų ir atliekų tvarkytojų (surinkėjų / vežėjų) pareigas ir atsakomybę.

3. Taisyklės privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Atliekos** — bet kokios medžiagos ir daiktai, kurių atliekų turėtojas atsikrato, nori atsikratyti ar privalo atsikratyti ir kurie priklauso atliekų kategorijoms, nurodytoms Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 1 priede bei patenka į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patvirtintą atliekų sąrašą.

5. **Komunalinių atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas)** — įmonė ar kitas juridinis asmuo, kuris komunalines atliekas surenka, rūšiuoja, veža ir atiduoda šalinti ar perdirbti.

6. **Komunalinių atliekų turėtojas (toliau — atliekų turėtojas)** — fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi komunalinių atliekų:

6.1. **fiziniai asmenys** — Šiauliuose esančių daugiabučių namų butų, savivaldybės gyvenamųjų patalpų, individualių namų valdų ar kitų gyvenamųjų patalpų gyventojai, garažų, esančių ne individualiose namų valdose, savininkai, gyventojai, besiverčiantys individualia veikla;

6.2. **juridiniai asmenys** — įmonės, įstaigos, organizacijos, sodininkų bendrijos ir kiti ūkiniai subjektai, jų filialai ir atstovybės, esančios Šiaulių mieste.

7. **Komunalinių atliekų tvarkymas** — komunalinių atliekų surinkimo, vežimo, rūšiavimo, naudojimo ir šalinimo veikla, taip pat komunalinių atliekų tvarkymo veiklos priežiūra bei atliekų šalinimo vietų priežiūra po jų uždarymo.

8. **Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimas** — organizacinių, techninių ir teisinių priemonių visumos, susijusios su Savivaldybės funkcijų įgyvendinimu komunalinių atliekų tvarkymo srityje, valdymas, tvarkymas, vadovavimas jai, sistemos dalių ir subjektų veiklos kontrolė.

9. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos (išskyrus šalinimą) administratorius — Savivaldybės tarybos sprendimu paskirtas subjektas arba juridinis asmuo, kuriam Savivaldybės tarybos sprendimu pavestas Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimas (toliau — sistemos administratorius).

10. **Komunalinės atliekos** — buitinės (buityje susidarančios) ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas:

10.1. **mišrios komunalinės atliekos** — likę po išrūšiavimo, perdirbti ar kitaip naudoti netinkamos biodegrazuojamosios ir buitinės atliekos;

10.2. **antrinės žaliavos** — tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir perdirbti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos: stiklas, plastikas, metalas, neriebaluotas popierius ir kartonas;

10.3. **biodegrazuojamosios atliekos** — bet kokios atliekos, kurios gali būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu: žaliosios atliekos, netinkamas perdirbti popierius ir kartonas, skystos ir kietos maisto produktų atliekos, susidarančios gaminant, realizuojant, vartojant maistą ir pan.;

10.4. **buitinės (namų ūkio) atliekos** — atliekos, susidarančios namų ūkyje: individualiose namų ir sodų, garažų valdose, daugiabučių namų butuose bei kitose gyvenamosiose patalpose;

10.5. **buities remonto atliekos** — t. y. nepavojingos inertinės atliekos, susidarančios atliekant smulkius gyvenamojo būsto / patalpų statybos, griovimo, remonto darbus, kuriems vykdyti statybos leidimas neprivalomas;

10.6. **buityje susidarančios didžiosios komunalinės atliekos** — stambūs buitines apyvokos daiktai: baldai, langai, durys, buitinė technika, dviračiai, talpos, namų ūkyje susidarančios didelių matmenų atliekos;

10.7. **buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos** — buityje, taip pat komerciniuose bei pramonės ūkio objektuose, institucijose ir kituose šaltiniuose susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos, savo pobūdžiu ar sudėtimi bei kiekiu panašios į buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas.

10.8. **buityje susidarančios pavojingos atliekos** — namų ūkyje, smulkiose įmonėse, įstaigose ir organizacijose, juridinių asmenų kontorose, biuruose susidarančios negamybinės atliekos, atitinkančios pavojingų atliekų apibrėžimą: galvaniniai elementai, akumulatoriai, pasenę vaistai, buitinės chemijos produktai, lakų, dažų, skiediklių atliekos, cheminėmis medžiagomis užteršta pakuotė ir medžiagos, panaudoti tepalai, tepalų filtrai ir kitos naftos produktų atliekos, gyvsidabrio turinčios atliekos, naudotos padangos ir kitos pavojingos atliekos, atitinkančios pavojingų atliekų apibrėžimą.

11. **Farmacinės atliekos** — buityje susidarantys naikintini vaistai ir netinkami naudoti chemikalai.

12. **Gyvūninės kilmės atliekos** — nugaišę, gimę negyvi, negimę ar nužudyti gyvūnai, taip pat žmonių maistui neskirtos tokių gyvūnų dalys bei netinkami vartoti produktai, gauti ir pagaminti iš gyvūnų. Prie gyvūninės kilmės atliekų nepriskiriamos gyvūnų išmatos, srutos bei viešojo maitinimo įstaigų ir buitinės maisto atliekos.

13. **Medicininės atliekos** — atliekos, susidarančios teikiant sveikatos priežiūros paslaugas sveikatos priežiūros įstaigose ir klasifikuojamos kaip medicininės higienos normos HN 66:2000 A priede.

14. **Regioninė atliekų tvarkymo sistema** — organizacinių, techninių ir teisinių priemonių visuma, apimanti visų apskrities savivaldybių funkcijų įgyvendinimą komunalinių atliekų tvarkymo srityje.

15. **Statybos ir griovimo atliekos** — atliekos, susidarančios statant, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant statinius, kuriems vykdyti yra privalomas statybos leidimas, taip pat statybos gaminių brokas.

16. **Vietinė rinkliava (toliau — rinkliava)** — Savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti savivaldybės teritorijoje už atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir už atliekų tvarkymą.

17. **Žaliosios atliekos** — žaliųjų teritorijų tvarkymo atliekos (šakos, lapai, nupjauta žolė) ir kitos panašios kilmės atliekos, kurias galima kompostuoti individualių valdų ar sodų valdų žemės sklypuose.

18. Kitos šiose Taisyklėse naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Rinkliavų ir atliekų tvarkymo įstatymuose bei Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, vartojamas sąvokas.

III. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMA (ORGANIZAVIMAS IR VALDYMAS)

19. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo paslauga apima atliekų surinkimą, vežimą, rūšiavimą, naudojimą ir šalinimą, komunalinių atliekų tvarkymo veiklos priežiūrą bei šalinimo vietų priežiūrą.

20. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomos šios atliekos:

20.1. buityje susidarančios mišrios komunalinės atliekos;

20.2. buityje susidarančios antrinės žaliavos;

20.3. namų ūkiuose susidarančios biodegrazuojamosios atliekos;

20.4. buityje susidarančios didžiosios komunalinės atliekos;

20.5. buityje susidarančios pavojingos atliekos;

20.6. smulkaus buitės remonto atliekos;

20.7. buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos;

20.8. buityje susidarančios naudotos padangos.

21. Savivaldybės organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema neapima šių atliekų tvarkymo:

21.1. ūkinių subjektų, kurių taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų atliekų tvarkymo reikalavimų Savivaldybė negali įvykdyti savo organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, atliekų;

21.2. netinkamų eksploatuoti transporto priemonių;

21.3. farmacinių ir medicinos atliekų;

21.4. gyvūninės kilmės atliekų;

21.5. skystų atliekų;

21.6. statybos ir griovimo atliekų;

21.7. gatvių, šaligatvių, teritorijų valymo sąšlavų bei želdynų (išskyrus namų ūkių) tvarkymo atliekų;

21.8. atliekų, kurios surenkamos pagal įdiegtas Savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų surinkimo sistemas;

21.9. ne namų ūkiuose susidarančios biodegraduojamosios atliekos;

21.10. ne buitįje susidarančios pavojingos atliekos.

22. Savivaldybės atliekų tvarkymo sistema yra sudėtinė regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis.

23. Savivaldybės atliekų tvarkymo sistema apima visą savivaldybės teritoriją.

24. Savivaldybės atliekų tvarkymo sistema organizuojama remiantis principu, kad visas komunalinių atliekų tvarkymo išlaidas apmoka atliekų turėtojai, realizuojamu įvedus rinkliavą. Rinkliavą administruoja Savivaldybės tarybos sprendimu paskirtas rinkliavos administratorius.

25. Rinkliavos dydį nustato Savivaldybės taryba.

26. Savivaldybės atliekų tvarkymo (išskyrus šalinimą) sistemos administravimą vykdo sistemos administratorius.

27. Komunalinių atliekų surinkimą vykdo įstatymų nustatyta tvarka parinkti atliekų tvarkytojas (-ai) (surinkėjas (-ai) / vežėjas (-ai)), sudarę sutartis su sistemos administratoriumi ir Savivaldybe.

28. Mišrios komunalinės atliekos, atskyrus antrines žaliavas, kraunamos į konteinerius. Mišrios komunalinės atliekos šalinamos regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne.

29. Antrinės žaliavos (stiklas, plastikai, popierius) rūšiuojamos ir renkamos į atskirus konteinerius. Konteineriai statomi atliekų surinkimo aikštelėse (vietose) pagal atliekų surinkimo aikštelių išdėstymo nustatyta tvarka patvirtintą schemą. Ant konteinerių priekinės dalies būtina užrašyti konteinerio paskirtį: POPIERIUS, STIKLAS, PLASTMASĖ. Antrinėms žaliavoms iš individualių valdų rinkti gali būti naudojami maišai.

30. Didžiosios, biodegraduojamosios, buities pavojingos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, naudotos padangos, smulkaus buities remonto atliekos, kitos perdirbti tinkamos buitįje susidarančios atliekos iš atliekų turėtojų nemokamai priimamos atliekų priėmimo punktuose. Už šių atliekų pristatymą į atliekų priėmimo punktus atsakingi atliekų turėtojai. Atliekų surinkėjai periodiškai apvažiuodami papildomai surenka didžiąsias, buities pavojingas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, naudotas padangas, smulkaus buities remonto atliekas iš atliekų turėtojų. Apie šių atliekų surinkimą ir priėmimą skelbiama vietinėje spaudoje, televizijoje, reklaminėse skrajutėse bei per kitas informavimo priemones.

31. Prireikus sistemos administratorius, suderinęs su Savivaldybe ir priėmęs atitinkamą sprendimą, atliekoms surinkti gali naudoti ir kitas priemones — specialius maišus, betarį atliekų surinkimą.

32. Savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka gali būti kuriamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos. Tokiu atveju sistemos administratoriui ir Savivaldybei suderinus šių sistemų diegimo ir eksploatavimo sąlygas, sudaromos trišalės sutartys tarp papildančios atliekų tvarkymo sistemų operatorių, Savivaldybės ir sistemos administratoriaus.

IV. ATLIEKŲ TURĖTOJŲ PAREIGOS, TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ

34. Atliekų turėtojai rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų nustatyta tvarka privalo mokėti Savivaldybės tarybos nustatyto dydžio rinkliavą.

35. Atliekų turėtojų mokama rinkliava naudojama savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemai finansuoti. Jiems pateikiamas reikalingas konteinerių skaičius, jie gali naudotis atliekų priėmimo punktais ir atliekoms rūšiuoti skirtomis konteinerių aikštelėmis, gali atliekų surinkėjui perduoti didžiąsias, buities pavojingas, elektros ir elektroninės įrangos bei smulkaus buities remonto atliekas, naudotas padangas, surenkamas apvažiuojant.

36. Atliekų turėtojai privalo naudotis tik atliekų tvarkytojo (surinkėjo / vežėjo) pateiktais atliekų konteineriais.

37. Atliekų turėtojai turi atskirti didžiąsias, buities pavojingas, elektros ir elektroninės įrangos bei smulkaus buities remonto atliekas, naudotas padangas ir šiomis atliekomis atsikratyti tik šių Taisyklių 30 punkte nustatytais būdais. Atliekų turėtojai antrinėmis žaliavomis atsikrato šių Taisyklių 29 punkte nustatytais būdais.

38. Komunalinių atliekų surinkimo konteineriai turi būti naudojami pagal paskirtį. Draudžiama į juos pilti žemės gruntą, statybos ir griovimo atliekas, chemines medžiagas, skystas atliekas, degančias ar karštas atliekas, želdynų atliekas. Draudžiama deginti konteineriuose esančias atliekas.

39. Individualių valdų savininkai privalo plauti ir dezinfekuoti konteinerius ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį šiltuoju metų laikotarpiu, kada paros temperatūra yra aukštesnė negu +10°C.

40. Mišrios komunalinės atliekos į konteinerius išmetamos sudėtos į plastikinius (polietileningus) maišelius. Išmetus atliekas, privaloma uždaryti konteinerio dangtį. Draudžiama palikti atliekas ant konteinerio arba šalia konteinerio, taip pat traukti atliekas iš konteinerių.

41. Draudžiama užstatyti privažiuojimą prie atliekų konteinerių transporto priemonėmis arba sudaryti kitokias kliūtis šiuokšliavežėms ištuštinti konteinerius.

42. Juridiniai asmenys atsako už jų teritorijose esančių atliekų konteinerių laikymo vietų švarą ir tvarką.

43. Atliekų konteineriai, esantys individualiose namų valdose, konteinerių tuštinimo dieną nurodytu laiku turi būti pastatomi nurodytoje vietoje.

44. Sistemos administratoriaus prašymu atliekų turėtojas privalo pateikti duomenis, būtinus rinkliavos už atliekų tvarkymą dydžiui nustatyti ir administruoti.

45. Renginių savivaldybės teritorijoje organizatoriai yra atsakingi už renginiui skirtos vietos sutvarkymą.

V. ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ (SURINKĖJŲ / VEŽĖJŲ) PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

46. Atliekų surinkimą gali vykdyti tik trišalę sutartį su Savivaldybe ir sistemos administratoriumi sudaręs atliekų tvarkytojas (-ai) (surinkėjas (-ai) / vežėjas (-ai)).

47. Atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas) privalo nemokamai aprūpinti visus Šiaulių miesto atliekų turėtojus (rinkliavos mokėtojus) konteineriais pagal susidarančių atliekų kiekį, privalo užtikrinti, kad Šiaulių miesto daugiabučių namų gyventojai būtų aprūpinti antrinių žaliavų konteineriais pagal nustatytus reikalavimus: ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę 600 gyventojų su trijų konteinerių sistema (1 konteinerį stiklui, 1 konteinerį popieriui, 1 konteinerį plastikui).

48. Atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas) privalo atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų organizuoti taip, kad į konteinerius sukrautų atliekų tūris neviršytų konteinerių tūrio, ir užtikrinti tokį konteinerių ištuštinimo dažnumą, kad konteineriai nebūtų perpildyti. Konteinerių ištuštinimo dažnumas:

48.1. kolektyvinio naudojimo konteinerių mišrioms atliekoms, skirtų daugiabučių namų gyventojams – ne rečiau kaip tris kartus per savaitę. Konteinerių antrinėms žaliavoms — pagal poreikį, t. y. kada konteineriai pripildyti, bet ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį;

48.2. konteinerių, esančių individualių namų valdose — ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę. Plastikiniai maišai antrinėms žaliavoms surenkami vieną kartą per mėnesį.

49. Draudžiama maišyti komunalines atliekas bei atskirai surinktas antrines žaliavas ir jas pilti į tą pačią talpą.

50. Atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas) privalo plauti ir dezinfekuoti kolektyvinio naudojimo ir antrinių žaliavų konteinerius. Konteineriai plaunami ir dezinfekuojami ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį šiltuoju metų laikotarpiu, kada paros temperatūra yra aukštesnė negu +10⁰ C.

51. Atliekoms surinkti turi būti naudojami tik techniškai tvarkingi: neapdegę, nesurūdiję, nesulaužyti, nesulankstyti ar kitaip pažeisti, konteineriai.

52. Atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas) privalo surinkti ir išvežti visas atliekas, esančias konteineriuose, ant konteinerių ar šalia konteinerių, ir atsako už švarą ir tvarką kolektyvinių konteinerių aikštelėse.

53. Atliekų tvarkytojas (surinkėjas / vežėjas) privalo ne rečiau kaip 6 kartus per metus, apvažiudamas pagal su sistemos administratoriumi suderintą grafiką, surinkti iš atliekų turėtojų didžiąsias, buitines pavojingas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, naudotas padangas ir smulkaus buitines remonto atliekas.

VI. ATSAKOMYBĖ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS

54. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, baudžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

55. Šios Taisyklės gali būti keičiamos, pildomos ir panaikintos Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu.